І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь..
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 128. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го ЛИПНЯ (JULY) 1962 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 128. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ВИКЛЮЧАЄ ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ В ЦЬОМУ РОЦІ

Вашингтон. — Президент Кеннеді заявив на пресовій конференції в дні 5-го липня, що його уряд „дуже поважно розглядає" рекомендації бизнесменів і зорганізованого робітництва зменшити вже в цьому, 1962-му році прибуткові податки. Але Президент заявив, що покищо уряд тримається давнішого рішення зменшити податки аж із днем 1-го січня 1963-го року у зв'язку з загальною реформою податкової системи. Президент додав до цісї заяви таке: „Коли б ми відчули, що становище економіки домагається зменшення податків, то, очевидно, ми негайно пропонували б Конґресові це зробити". Президент відкрив конференцію заявою про те, що Конґрес повинен якнайскорше ухвалити закон про допомогу закордонові. Президент сказав, що 80% фондів, призначених на економічну допомогу є у формі позик для заприязнених держав, і ті позички будуть звернені в долярах. 80%, запропонованих на закордонну допомогу будуть видатковані у ЗДА на закуп різних товарів, і тим способом ті суми причиняться до затруднення американських робітників, — казав Президент. На думку Кеннеді ЗДА не можуть стояти збоку і придивлятися нужді, яка панує в деяких країнах в світі. В країнах Латинської Америки треба конче здійснювати програму Союзу для Поступу. Там в деяких районах особисті прибутки на одну особу становлять одну восьму американських пересічних прибутків. Ми не сміємо допустити до того, щоб в тих країнах вибухла насильна революція, ми бажаємо, щоб та „революція відбулася мирним способом", — заявив Президент, і тому мусимо допомогти цим країнам до того, щоб вони збільшили свій добробут без революції. У другій вступній заяві Президент сказав, що Конґрес повинен ухвалити закон про медичну допомогу старшим особам в рямках соціяльного забезпечення. Кеннеді хвалив тих республіканців в Сенаті, які підтримують компромісовий проєкт медичної допомоги і сказав, що він не розуміє неприхильного наставлення лікарів до урядового законопроєкту, в якому не реґулюється платень лікарям, яких і надалі мали б оплачувати самі пацієнти. Компромісовий проєкт передбачає медичну опіку і тим старшим понад 65 років особам, які не є членами соціяльного забезпечення, і тому, казав Президент, Конґрес повинен його ухвалити, бо відпала б найважливіша причина до критики урядового законопроєкту. — Президент домагався, щоб Конґрес ухвалив $700 мільйонів на побудову протирадіяційних сховищ, бо не можна чекати аж до тісї хвилі, коли буде безпосередня небезпека, бо вже тоді було б запізно. Тепер не грозить атомова війна, але ця справа подібна до загрози дощу. Не можна чекати аж до тісї хвилини, коли почне падати дощ, і не сміємо чекати аж до часу, коли вже грозитиме вибух атомової війни. Президент заявив, що департамент торгівлі запросив чужі країни до інвестицій в цій країні. Американські інвестиції за кордоном є дуже великі, і це є причиною того, що ЗДА мають платничий дефіцит. Тепер чужі країни зможуть закладати свої фабрики в цій країні, і вже японські підприємці дістали дозвіл на ?снування своїх фабрик у ЗДА. Це, — казав Президент, — причиниться до того, що зменшиться американський платничий дефіцит в цій країні. Журналісти запитували Президента, що він думає про заяву колишнього президента Айзенгавера про те, що Республіканська партія є „партією бизнесменів". Кеннеді заявив, що він „не любить не погоджуватися з Айзенгавером, і так він зробить і в цьому випадку".

През. Кеннеді промовляє

Число затруднених в червні становило 69,539,000 — число безробітних — 4,463,000

Вашингтон. — Департамент Праці повідомив, що в червні цього року число затруднених становило рекордово високе число 69.539.000, на 1.336.000 більше, як в травні ц. р., а число безробітних також збільшилося в порівнянні з травнем на 744.000 і виносить 4.463.000. Цей зріст числа безробітних пояснюється тим, що в червні прийшло на ринок праці майже два мільйони молоді, яка закінчила школи, і тому виникло збільшення числа безробітних, хоч значно зросло число затруднених. Число безробітних становило в червні 5.5% всіх робітних сил, на одну десяту відсотка більше, як в травні, коли цей відсоток виносив 5.4.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатська Комісія** Праці і Публічної Добродійности ухвалила проєкт видати на щеплення дітей, головно тих, що є у віці нижче 5-ох років, проти поліо, дифтерії, коклюшу і теранусу — суму $36 мільйонів. На поборювання зубних недуг призначено суму $61 мільйонів. Ці гроші мають бути розділені між стейти та міста, які мають переводити масове щеплення.

● **В Шероні Гіллі, Па.,** відзначила 104-річчя з дня народження пані Емма Боср. В цій церемонії взяли участь три її сини: 73-річний Гаррі, 80-річний Амос і 83-річний Джан.

● **З Білого Дому** повідомили, що пані Кеннеді в місяці серпні виїде разом із своєю 4-річною донечкою Кероліною до Радзівілл, яка має свою власну із своєю сестрою княжною Лі Італії, де буде два тижні разом віллю на італійській Рів'єрі. Президент Кеннеді в тому часі має виголошувати промови в різних американських містах. Це буде перша подорож Керолін Кеннеді за кордон. Її 19-місячний братчик залишиться під опікою піклувальниці пані Мод Шо в Кейп Коді, де житиме родина Президента.

● **В Джерзі Ситі, Н. Дж.,** під час відновлювання гаражу робітники знайшли в авті ґенґстера Моріярті, який відбуває дворічну кару тюрми в Трентоні, майже два і пів мільйона долярів готівкою. Гроші були в баґажнику авта. Злочинець не хотів признатися, що його гроші, він сказав, що зложить в цій справі заяву після наради з своїм адвокатом.

● **Передбачають,** що цього року американці спожиють 15 більйонів так званих „франкфуртерів", на 15 відсотків більше, як в 1961-му році, коли тих ковбасок з'їли в цій країні 13 більйонів.

13 УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ВЛАДИК І ТИСЯЧІ НАРОДУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ВЕЛИКИХ СВЯТКУВАННЯХ У ВІННІПЕҐУ З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІЄРАРХІЇ КАНАДИ

Вінніпеґ, Канада (за тижневиком *„Новий Шлях"*). — Упродовж минулого тижня ця столиця Манітоби і столиця Канадійської України була всеціло під знаком великих святкувань з нагоди 50-річчя Української Католицької Ієрархії в Канаді. В рямках цих святкувань відбулися три головні імпрези: перший провінційний синод Вінніпеґської Митрополії, Евхаристійний Конґрес та конференція українських католицьких Владик вільного світу. Святкування мали найбільший розголос в канадійській пресі, радіо і телевізії. Ціле місто було замаєне канадійськими, українськими і папськими прапорами. Ці ювілейні святкування почалися ще 26-го червня і тривали до 4-го липня.

Собор Єпископів і священиків Канади

Три перші дні, від 26 червня до 28 червня 1962, відбувався Провінційний Собор Вінніпеґської Митрополії. Крім Апост. Делеґата Архиєп. Себастіяна Задджо, Митрополита Максима і Владик Ісидора, Ніля та Андрея, у Соборі взяли участь близько 160 священиків з усієї Канади, відбуваючи кожного дня довгі та напружені сесії в Катедрі св. Володимира й Ольги, де теж кожного дня відправляли Владики вранці Архиєрейські Служби Божі і ввечері Архиєрейські Молебні до Христа Чоловіколюбця з проповідями. І вранці і ввечері, не зважаючи на буденну працю і турботи, в цих Богослуженнях брали участь численні вірні.

13 українських Владик у Вінніпеґу

Хоч наради Собору проходили в замкненому колі, відомо, що цілий ряд проблем, у тому обрядової і літурґічної єдности з Церквою в Україні, спеціяльних вимог життя Української Католицької Церкви в Канаді, справи календаря і шкільництва та ряд інших були широко обговорювані і схоплені цілою низкою постанов, що, після затвердження їх будуть нормувати життя цісї Церкви та посилять її з кожного аспекту. Ця частина Ювілейних Святкувань була закінчена ввечері у четвер 28 червня посвяченням бронзових плит в шану єпископа Никити Будки і єпископа Василя Ладики, роботи мистця Р. Коваля, в Катедрі св. Володимира і Ольги, а після нього Ювілейним Бенкетом в велетенському „Скай-рум" готелю Марлборо з участю близько тисячу осіб та з 13 нашими Владиками (дев'ять з них приїхали в днях Собору з-поза Канади), 18-ти латинськими Владиками, Апостольським Делеґатом, міністром судівництва Канади, що прибув в заступстві перешкодженого прем'єра Діфенбейкера, прем'єром Манітоби, амбасадорами Франції і Бельгії, послами Голляндії, Західньої Німеччини й Еспанії, високими достойниками політики і врешті головами та репрезентантами українських централь за головними столами. Промови Апостольського Делеґата, що почав свою українською мовою, міністра судівництва Д. Фултона і Архиєпископа Івана Бучка, слова посадника міста Ст. Дзюби, голов БУК та ЛУКЖ, врешті великий збірний хор, під батутою о. Б. Слободи, ЧСВВ, були моментами, що тримали в напруженні приявних три години. Митрополит Максим у своїй промові підкреслив святкування Ювілею Української Католицької Церкви, як визнання 50 років тому Апостольським Престолом окремішности українців та відмітив респект до тісї окремішности уряду Канади та оточення.

10 тисяч людей у процесії

Від п'ятниці 29 червня до неділі 1 липня в рямках Ювілею проходив Евхаристійний Конґрес, у рямках якого у п'ятницю і суботу правили по трьох Владик у Катедрі св. Володимира й Ольги Архиєрейські Служби Божі, та крім цього в п'ятьох церквах Вінніпеґу такі ж Богослужби інші Владики. Вранці і по полудні в ці два дні Евхаристійний Конґрес відбував свої Сесії в Церкві св. Покрови та Евхаристійні години з проповідями, а ввечері в ці дні у згаданому вже Ст. Джан-Парку, де стояло спеціяльно збудоване підвищення з аркою і копулою з хрестом, Владики відправляли Соборні Молебні і читані Архиєрейські Слуби Божі. В суботу 30 червня Владики посвятили ще врочисто угольний камінь під нову Школу св. Николая при Флора-Мекензі.

Осереднім і найвеличавішим днем святкувань була неділя 1 липня, коли в Ст. Джан-Парку всі Владики відправили на згаданій уже аркадній будові Соборну Архиєрейську Службу Божу при масовій участі вірних, — часописи і поліція підрахували їх на більш 10 000 осіб, — з організованою участю шкіл та установ і при співі великого збірного хору. Після проповіді Апост. Делеґата англійською і Митрополита Амврозія Сеницина з ЗДА українською мовами, Митрополит Максим провів навколішки з усіми приявними. Присвяту своєї Митрополії Евхаристійному Христові та молитву за Український Нарід, а тоді вулицею Мейн, на половині якої стримано рух, пройшла величня процесія з Найсвятішими Тайнами, корогвами, прапорами організацій і організованими лавами до Церкви св. Андрея, де благословенням св. Тайнами закінчено цю релігійну маніфестацію, присвячену Мовчазній Церкві в Україні і її Митрополитові - Мученикові Йосифу.

Концерт і нарада єпископів

О 4 годині по полудні того ж дня Митрополит Максим, Митрополит Амврозій і Архиєпископ Іван Бучко посвятили на Цвинтарі Пресв. Родини пам'ятник Василя Ладики ЧСВВ, а о год. 7.30 увечері в Міській Авдиторії відбувся Концерт української релігійної пісні у виконанні збірного хорі під дир. о. Б. Слободи.

У понеділок 2 липня 13 українських католицьких Владик вільного світу почали свою 3-денну конференцію.

Десять українських католицьких Владик візьмуть участь в акті благословення нової Василіянської Колеґії

Торонто (Тел., І. Д.). — В неділю дня 8 липня ц. р., відбудеться у Вестоні, Онт., біля Торонта в Канаді, благословення угольного каменя новозбудованої Колеґії св. Василія Великого при місцевому монастирі оо. Василіян. На цю урочистість прибуде десять українських католицьких Владик із ЗДА, Канади, Европи, Австралії й Арґентини. Служби Божі в неділю будуть відправлювані від год. 7-ої до 1-ої по полудні, соборна Архиєрейська Літургія буде відслужена о год. 10.30. Після богослужень о год. 1.30 відбудеться похід з монастиря до нового будинку Колеґії і благословення її угольного каменя. Потім в залях новозбудованої школи буде загальна зустріч з Владиками й особисті зустрічі в шкільному саді.

● 125 суддів і прокураторів в Західній Німеччині зреклися своїх становищ під натиском публічної опінії, яка домагалася очищення суддейського апарату від правників, заанґажованих активно в нацистському русі за Гітлера.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ ВІДБУВАЮТЬ У ВІННІПЕҐУ СВІЙ СЬОМИЙ КОНҐРЕС

Вінніпеґ, Канада. — Безпосередньо після закінчення тут великих святкувань з нагоди 50-річчя Української Католицької Ієрархії в Канаді, в цьому місті почався в п'ятницю, 6-го липня парлямент Канадійської України — вже сьомий з черги Конґрес Українців Канади. Конґрес відбувається в готелі Роял Алескандер і радитиме впродовж суботи і неділі 7 і 8-го липня. На порядку нарад, крім формальностей та церемоній, є звіти з діяльности, політичні доповіді, дебати і вибір нової Президії Комітету Українців Канади, що в останньому закупив для своїх потреб великий і репрезентативний будинок. В Конґресі беруть участь представники багатьох організацій, що належать до КУК, як також заповіли свою участь у характері гостей видатні державні достойники з прем'єром Джаном Діфенбейкером на чолі. Український Конґресовий Комітет Америки репрезентуватиме на цьому Конґресі його скарбник Йосип Лисогір, головний предсідник Українського Народного Союзу.

Фой Д. Коллер призначений на нового амбасадора ЗДА до Москви

Вашингтон. — В четвер дня 5 липня ц. р., Білий Дім повідомив офіційно, що президент Кеннеді призначив на нового амбасадора до Москви 54-літнього професійного дипломата Фоя Д. Колера, який від 1959 року займає пост асистента державного секретаря для европейських справ. Колер перейде на становище дотеперішнього амбасадора ЗДА до Совєтського Союзу Лювеллина Е. Томпсона, який перебув у Москві, як американський амбасадор, цілих п'ять років, найдовше з усіх американських послів. Під час четвергової пресової конференції президент Кеннеді заявив, що він має повне довір'я до Колера, який займе свій пост у Москві з повним знанням напрямних американської політики, що її головною ціллю є нормування напруження, яке існує між ЗДА і Совєтським Союзом і вільним світом та комуністичним бльоком, і водночас із цим намагання зменшити можливість конфлікту та вдержати безпеку ЗДА і мир у світі. Фой Д. Колер володіє добре російською мовою й особисто ознайомлений основно з совєтськими справами, як теж із проблемами окремих національностей Совєтського Союзу і Східньої Европи. Народжений в Оквуд, Огайо, Колер, після закінчення університетських студій перейшов в дипломатичну службу і займав різні становища в Канаді, Букарешті, Београді, Атенах, Каїро і в Анкарі, Туреччина. В 1947-1949 роках він був радником американської амбасади в Москві. В 1959 році Колер супроводив віце - президента Ніксона в його подорожі до Совєтського Союзу і був координатором державного департаменту під час відвідин Хрущова у ЗДА. Минулого року він перебував у супроводі президента Кеннеді і державного секретаря Раска, під час їх зустрічі з Хрущовим у Відні. В травні Ф. Д. Колер прийняв на авдієнції представників Українського Народного Союзу, що відвідали Державний Департамент у Вашингтоні з нагоди конвенції цісї організації.

В Україні відбувся новий судовий процес проти „п'ятдесятників"

Москва. — Московська „Комсомольская Правда" надрукувала повідомлення, що в Краснодоні на Україні засуджено до покарання тюрмою і засланням чотирьох провідників секти „п'ятдесятників", обвинувачених у розбиванні родинного життя й у втяганні молоді до секти. Згідно з актом обвинувачення вони мали зустрічатися нібито темними ночами, за закритими дверми і вікнами, виховували членів секти в запеклому фанатизмі і ненависті до всього світського і вимагали від них сліпого послуху для їхнього вчення і правил. Двох з-поміж підсудних засуджено на п'ять років ув'язнення, конфіскату майна і дальше заслання ще на п'ять років, два інші одержали менші кари. Совєтська газета, повідомляючи про цей процес, називає секту п'ятдесятників однією „з найбільш реакційних і фанатичних".

Михайло Черешньовський закінчує пам'ятник Борцям за Волю України

Ми відвідали робітню п. Михайла Черешньовського на Брукліні, над Східньою рікою, де він викінчує останні фраґменти свого нового пам'ятника — погруддя тих людей, що стали символами безугавної, непримиренної боротьби українського народу за волю і незалежність.

В цьому тихому закутку, в кінці вулиці, не чути зовсім гамірливого Ню Йорку. Це ніби ми вже десь не в світовій метрополії, а на передмісті Стрия чи в затишному, зеленому провулку Полтави. На маленькому подвір'ї стара, напівтемна, збита з дошок робітня. По кутках, оповиті тінями, відливи-копії попередніх праць маєстра — його Діва-Марія, в якій віддав він побожну данину модерній скульптурі, голова Ольги Басарабової, мініятюрні моделі пам'ятника Лесі Українки, закриті паперами торси, деталі робочого проєкту пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. І — погруддя чотирьох: Симона Петлюри, Євгена Коновальця, Романа Шухевича - Чупринки і Степана Бандери.

Надворі палає золотий липень, і біля дерев'яної шопки-робітні радіють квіти, що їх тут густо-густо посадив на вузенькій грядці скульптор — братки, чорнобривці, портулак, ще якісь дрібні, що дивляться дитячими синіми очками. І, звичайно, соняшники, ще не розквітлі, але вже головаті, широколисті. Михайло Черешньовський і його дружина, пані Людмила, дуже ці квіти люблять і пильнують.

***

Сім років тому мріяли-плянували колишні упівці збудувати в Ню Йорку пам'ятник своєму головному командирові — Тарасові Чупринці. Вибрали Центральний парк, де мають поляки, чехи, німці монументи своїх великих людей. Адвокат Ярема вже робив відповідні старання в міській управі. Успішно вів цю справу і, напевно, довів би до кінця. Але — постала нова ідея.

У березні цього року на засіданні Головної Управи Т-ва був. Вояків УПА в справі відзначення 20-літнього ювілею створення Української Повстанської Армії зродила-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ФРАНЦІЯ І НІМЕЧЧИНА ОДНОЗГІДНІ ЩОДО ОБ'ЄДНАННЯ ЕВРОПИ

ДЕ ҐОЛЬ І АДЕНАУЕР ПРОПОНУЮТЬ ЗАХОДИ, НЕ ЧЕКАЮЧИ НА РІШЕННЯ АНГЛІЇ

Париж. — Французький президент Шарль де Ґоль і західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер проголосили спільну заяву про необхідність дальших заходів для політичного об'єднання континентальної Европи на базі спільного господарського ринку, не чекаючи на закінчення переговорів у справі приступлення Англії до тісї спільноти. Де Ґоль і Аденауер проголосили свою заяву після триденних відвідин німецького канцлера в столиці Франції, під час яких Аденауерові влаштовано королівське прийняття. Заяву цих керівників двох великих европейських держав проголошено один день після того, як президент Кеннеді, промовляючи з нагоди Дня Незалежности ЗДА, проголосив, що Америка тепер уже готова до взаємозалежности з Европою. Аденауер і де Ґоль рівночасно заспокоїли інші европейські країни, що вони не мали б нічого проти повного приступлення Англії як до европейської господарської спільноти, так і до планованого на тій базі політичного об'єднання. Де Ґоль і Аденауер також висловили в заяві своє спільне переконання, що тільки об'єднання Німеччини „у волі" може створити тривку базу для розв'язки проблеми Берліну. Рівночасно з французьких і німецьких джерел інформують, що обидва керівники французької і німецької політики в своїх приватних розмовах погодилися щодо необхідности деякої перевірки спільного оборонного Атлантійського пакту, маючи на увазі деяке пересунення балянсу оборонної сили в користь европейських союзників. З очевидною інтенцією заспокоїти інших членів европейської господарської спільноти: Італію, Бельгію, Голляндію і Люксембурґ, що в плянованій на цій же базі політичній федерації Франція і Німеччина не думають рабезпечити собі будь-яку перевагу, де Ґоль і Аденауер висловили свою згоду на зустріч голів усіх цих держав для встановлення принципів політичної федерації. Це було також одною з причин, що обидва державні мужі запевнили свою згоду на приступлення до цісї спільноти Англії, чого зокрема вимагає Бельгія. Відвідини Аденауера у Франції триватимуть ще дальших три дні, під час яких він відвідає поодинокі міста і провінції.

Норвегія хоче вступити до Спільного Господарського Ринку

Брюссель. — Норвезький міністер закордонних справ Гальвард Лянґе документував в минулу середу 4 липня ц. р. перед міністрами шістьох держав Спільного Господарського Ринку просьбу Норвегії прийняти її до тісї західньо - европейської економічної організації. Норвегія була до цього часу і формально далі є ще членом т. зв. Асоціяції вільної европейської торгівлі, яка є семичленною економічною організацією під проводом Британії. З хвилиною, як Британія зголосила приступлення до Спільного Господарського Ринку, за її прикладом пішли також Норвегія і Данія. Невтральні країни: Швеція, Австрія і Швайцарія, також члени Асоціяції вільної европейської торгівлі, хочуть теж приступити до Спільного Господарського Ринку, але без політичних зобов'язань, на що не хочуть погодитись члени Спільного Господарського Ринку. Норвегія і Данія є членами НАТО, тому їхня справа куди легша. Норвегії залежить спеціяльно на тому, щоб, стоячи поза Спільним Господарським Ринком, не потерпів її риболовний промисл, що його половина експорту йде до Західньої Европи. Спеціяльні подрібні наради над внесенням Норвегії відбудуться в жовтні ц. р.

Австрія запевнила Москву в своїй дальшій невтральності

Москва. — Австрійський канцлер д-р Альфонс Горбах запевнив під час свого перебування у Москві Нікіту Хрущова, що Австрія надалі буде строго притримуватись своїх зобов'язань щодо невтральности, згідно з т. зв. державним договором з 1955 року, що привернув Австрії неподільність і суверенність. „Ми прийняли з вдоволенням до відома ту заяву" — заявив Хрущов на прощальному прийнятті у честь австрійської делеґації. Хоч речник тісї делеґації заявив, що австрійці не приїхали були до Москви, „щоб просити дозволу" на переговори про приступлення Австрії до Спільного Господарського Ринку, проте було відомо, що СССР дивиться на заходи Австрії в цій справі дуже неохочим оком, вважаючи Спільний Господарський Ринок „економічним раменем агресивного Північно-Атлантійського бльоку". 28-го липня ц. р. мають початись у Брюсселі наради над просьбою Австрії, щоб прийняти її до Спільного Господарського Ринку, але без політичних зобов'язань, саме з уваги на її невтральність.

У СВІТІ

● **Дансько - американське Товариство,** яке організувало величаве святкування Дня Незалежности в столиці Данії Копенгазі, чи пак, докладніше, в м. Рібальд, у тамошньому Національному парку, запросило спершу на головного промовця кол. президента Д. Д. Айзенгавера. Коли той не міг прибути, то данці просили його подати свого кандидата і Айзенгавер назвав Ричарда Ніксона. Наприкінці того святкування в Данії сталась трагічна подія, бо один з основників згаданого Національного парку в Рібальді, американський бизнесмен данського походження 78-літній Генрі Гініюс, помер на удар серця.

● **У Західньому Берліні,** під час святкування американського Дня Незалежности, 4-го липня, маршували містом 3,000 американських вояків з тамошньої залоги. Ген. Альберт Ватсон виголосив промову у честь „свободи і справедливости", при чому він гостро таврував „сили деспотії і темноти" та передбачував їх загин. Приявним був також обожуваний берлінцями американський генерал Лушіюс Клей, який спеціяльно прилетів з цісї нагоди.

● **Італійський президент** д-р Антоніо Сені склав офіційну візиту Папі Іванові XXIII. Папа, вітаючи президента, закликав Італію і зокрема Рим причинитись до якнайвеличавішого вигляду Вселенського Собору Католицької Церкви, що відкривається осінню ц. р.

● **Іранський шах Різа Палеві** перевів три дні на „приватних" відвідинах у пакістанського президента Аюб Хана після чого офіційно запропонував своє посередництво у затяжному спорі Пакістану з Афґаністаном. Аюб Хан, який раніше переговорив цю справу з іранським королем, очевидно — радо погодився. Невідомо, як поведеться Афґаністан.

● **У Південній Кореї** велика посуха. За останніх два місяці не було там зовсім дощу, або тільки де-не-де падав дуже малий дощ. Такого не було там за останніх 25 років. До Японії виїхала комісія студіювати нові японські способи штучно провокувати дощ. Посуха погано віб'ється на зборі рижу, головного харчу в Кореї.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Оновлена Европа

Удекорування 86-літнього канцлера Німецької Федеративної Республіки Конрада Аденауера Великим Хрестом Почесного Легіону — найвищим відзначенням, що його має Франція — це наче символічний доказ тієї революції, яка відбувається в останніх 17 роках від часу закінчення другої світової війни. Ця революція тим очевидніша, що одночасно до Лондону поїхав Гайнріх фон Брентано, для розмов в справі вступу Британії до 6-членної західньоевропейської Економічної Спільноти. Чи можна було подумати 17 років тому, що між смертельними ворогами, Францією і Німеччиною, настане така приязнь, оперта на військово - політичному й економічному союзі, що керівники цих двох держав називатимуть вісь Париж-Бонн фундаментом европейської єдности і сили? Чи можна було подумати в травні-червні 1954-го року, коли Німеччина перестала бути політичним поняттям, а стала тільки поняттям географічним, політичною пусткою посередині Европи, що в 1962 році вона гратиме ролю посередника між Британією і континентальною Західньою Европою? Треба було б мати дуже буйну уяву, щоб передбачити, що визволена з-під німецької воєнної окупації, політично розбита та економічно збанкрутована Франція і в буквальному розумінні слова вкрита згарищами та поділена на 4 зони Німеччина відродяться, наче мітичний Фенікс із попелу, і стануть такою потугою, що дадуть поштовх до створення теорії про „третю силу" — поміж великодержавними потугами СССР і З'єдинених Держав.

„Третя сила" — політична нісенітниця, бо Західня Европа не може бути силою окремішньою від Північної Америки, з якою становить один вільний світ і від якої все ще залежить мілітарно. Зате логічною і реальною є теорія про Західню Европу, як партнера З'єдинених Держав в Атлантійському Союзі на базі „рівний з рівним". Якщо нема тієї рівности і, мабуть, ще дуже довго не буде її в мілітарній ділянці, то несподівані осяги згаданого Спільного Господарського Ринку і розквіт західньоевропейської культури можуть поставити нарівні Західню Европу й Америку в ділянках економічній і культурній. Французький президент на прийнятті у честь Аденауера в проголошеному тості звернув увагу на те, що економічна та політична єдність 6-ох західньоевропейських континентальних країн: Франції, Італії, Західньої Німеччини, Бельгії, Голляндії і Люксембургу — стала такою атракційною силою, що й Британія рішила приступити туди, а за Британією Норвегія, Данія і інші. Це не легка справа з уваги на торговельні зобов'язання Британії супроти членів Коммонвелту, з уваги на політичні клявзулі Спільного Господарського Ринку, які передбачають найтіснішу політичну єдність членів того економічного бльоку, на базі федерації чи конфедерації. Водночас політичні амбіції західньоевропейських країн, які змагають, як об'єднана цілість, до „рівности партнерства" із З'єдиненими Державами, охоплюють і проблему атомової зброї, бо — в очах французького президента — посідання цієї зброї є престижевою передумовою для співвирішного голосу в міжнародному світі.

Все це справи складні, які вимагають довгих нарад і переговорів. Але вони настільки поважні й реальні, що й президент Кеннеді у своїй промові до народу в Дні Незалежности говорив про „взаємозалежність" вільної Америки й вільної Европи. Вільна Европа може своєю економічною потужністю стати загрозою для Америки, або поштовхом до ще більшого розквіту. Реакція Вашингтону йде по лінії співпраці. У Москві ж розуміють, що об'єднання сил оновленої Европи і вільної Америки — це цвях до домовини комуністичних мрій про опанування світу.

Посилюють боротьбу з релігією

Дослідники й коментатори ситуації на релігійному відтинку в Совєтському Союзі уже багато разів стверджували, що ніякої свободи віри, нібито ґарантованої громадянам совєтською конституцією, в СССР немає. Іде там безупинна, запекла боротьба, спрямована на повне знищення віри в Бога, на викорінення релігії з людської свідомости.

Боротьба з релігією ведеться різними способами: замиканням церков, адміністраційним ліквідуванням церковних громад, аґітуванням, відбиранням можливостей праці і заробітку, шантажуванням, обвинуваченням у різних вигаданих злочинах, застрашуванням судовими присудами священиків та активніших з-поміж віруючих.

Тиску й переслідувань зазнають не тільки католики, протестанти та жиди, але й, може навіть у ширшому засягу, православні. Дуже часто священиків і віруючих тої чи іншої релігійної громади комуністичні офіційні чинники утотожнюють з бузувірськими сектами, приписуючи їм неможливі речі. Показовим з цього погляду може бути судовий процес, що відбувся 18-го червня ц. р. в Харкові. Згідно з повідомленням РАТАУ, підсудними на тому процесі були — керівник секти п'ятдесятників М. Козелько, який кілька років тому вернувся з тюрми, де відбував покарання за якийсь ближче невизначений злочин, і ще п'ять проповідників з українськими іменами — Г. Зінченко, М. Рубашка, І. Гаркавий, Ф. Чубенко і М. Дуртан — які нібито „заподіювали тяжку шкоду здоров'ю громадян", мали „згубний вплив на дітей" і „зухвало та безсоромно калічили людей в моральному і фізичному відношенні", внаслідок чого деякі з їхніх „жертв" захворіли на „тяжкі психічні недуги". Усі підсудні, як інформує РАТАУ, „визнали свою вину в злочинних діях" і були засуджені на позбавлення волі від півтора до п'ятьох років, а деякі ще й на конфіскату всього майна і заслання після відбуття кари на п'ять років. Подібні „секти" розкриває совєтська адміністрація по всіх областях України — на Волині, Самбірщині, Тернопільщині, Миколаївщині, Київщині. Згідно з повідомленням совєтських газет, провідники і проповідники цих „сект" звертають особливу увагу на молодь і дітей, закликаючи їх молитися, намовляючи їх батьків хрестити їх у церкві, водити на богослужби, вінчатися церковним шлюбом. І, як виходить із повідомлень совєтської преси, не тільки старші, але й молодь, вихована вже в совєтський час і в комуністичному дусі, навіть комсомольці, піддаються під їхні впливи, активізуються в церковному житті і навіть закладають своєрідні монастирі, посвячуючи себе службі Богові.

Щоб протидіяти цьому загрозливому для комуністичної системи впливові релігії на ріст і розвиток молоді, комуністичний режим береться за всі можливі форми „напучування" віруючих на „правильний шлях". На республіканській нараді в питаннях ідеологічної роботи, що відбувалася в половині лютого ц. р. в Києві, доповідачі говорили про широке розгортання роботи атеїстів, про виховання їх кадрів, про те, що в одній тільки Тернопільській області по школах і семінарах атеїстів навчається понад 1.500 осіб. Для боротьби з релігією почали большевики організувати в деяких республіках „народні університети атеїзму", до яких залучують сотки професорів і доповідачів.

Проте, як виходить із сповнених тривогою повідомлень совєтської преси про активізацію віруючих людей і їх провідників, усі ці заходи великого успіху не мають. Спрагнена віри в Бога, у вище життя, захоплена чаром релігійних відправ і обрядів, ведених інколи в справжніх катакомбах, як за перших християн, молодь відвертається від комуністичної ідеології, від антигуманного й антинародного вчення Маркса, Леніна і Хрущова.

28 ДЕРЖАВ В АФРИЦІ

Перед останньою світовою війною було в Африці тільки чотири самостійні держави: Єгипет, Півд'енно-Африканський Союз, Етіопія і Ліберія. Від 1945 року до 1-го липня цього року включно, тобто впродовж 17-ох років, прибуло до них ще 24 нових самостійних держав. Залишились ще у стані колоній чи під вірчою адміністрацією такі країни: португальські Анґоля та Мозамбік, британські Північна і Південна Родезія, Уґанда, Кенія, Занзібар і Бехуаналед, еспанська Сагара та Південно - Західня Африка під управлінням Південно - Африканського Союзу. Однак Уґанда вже має обіцяну незалежність на 9-го жовтня ц. р., а також британські Кенія та Занзібар дістали вже від Лондону принципову згоду на самостійність, і остаточні переговори визначать дату її проголошення. За усамостійнення решти названих країн азійсько - африканський бльок веде завзяту кампанію в Об'єднаних Націях, головно проти Португалії та Південно-Африканського Союзу, але такий чи інший вислід тих змагань не змінить вже образу „чорного континенту", бо всі ці ще не самостійні країни становлять разом тільки 18% африканської території та 9% населення тієї частини світу. Таким чином можна вважати, що насправді закінчився вже процес деколонізації Африки й Азії, а визвольна боротьба анґольців чи переговори в справі відірвання Південно-Західньої Африки від Південно - Африканського Союзу — це вже тільки останні відгуки великої революції, що стрясла континентом.

Однак, мабуть, чимало води пропливе ще ріками Африки, поки африканські націоналісти матимуть дійсну причину бути гордими й задоволеними. Коли говориться про недуги дитячого й молодечого віку новопосталих держав, то цей вислів найприкріше стосується нових африканських держав. Найкращу підготову до самостійного життя дістали колишні британські колонії, які, зрештою, мають власну прастару історичну й культурну традицію, як Єгипет та Етіопія. Найкращий лад у тих французьких колоніях, які усамостійнились два роки тому і становлять в Об'єднаних Націях наче окрему прозахідню „групу Монровії". Але три колишні французькі колонії, Марокко, Малі і Ґвінея, становлять разом із колишніми британськими Ганою і Об'єднаною Арабською Республікою т. зв. „групу Касабланки", політично „найлівішу" з усіх африканських країн. Все ж королівство Марокко зберігає надалі добрі взаємини з Францією і не піддається совєтським впливам так, як Об'єднана Арабська Республіка, залежна від совєтських достав зброї, чи Ґвінея, що займає одно з чолових місць в закордонній допомозі Совєтського Союзу. Але, всупереч надіям Москви, ні одна з тих 28-ох африканських держав не стала її колонією чи сателітом.

Проте, жадна африканська держава не є в повному цього слова значенні економічно та культурно самовистачальна. Символом африканського хаосу стало Конґо, яке 30-го червня ц. р. святкувало дворіччя своєї самостійности, але все ще, при позірному заспокоєнні, має нерозв'язану важку проблему адміністраційно-політичної і економічної уніфікації внаслідок сепаратистичних амбіцій найбагатшої провінції Катанґи. Тому, що ніякий центральний уряд Конґа не може виректися тієї провінції, та ще й юридично спирається на відповідні ухвали Ради Безпеки ОН, а провінція Катанґа не вирікається своєї окремої валюти та окремого війська й демонстраційно не взяла участи в згаданих святкуваннях самостійности Конґа, перспективи для цієї країни дуже мрячні: громадянська війна все ще є там дуже вірогідною можливістю.

Одна з найновіших республік, яка постала у вислідi плебісциту з 1-го липня ц. р. — Альжир — стає новим яскравим прикладом важкої недуги дитячого державного життя. Після понад 5-річної геройської, впертої і направду всебічної та з великим розмахом веденої збройної боротьби за визволення з-під французького колоніяльного правління (від 1-го листопада 1956 року), провід Фронту Національного Визволення, що покликав був до життя тимчасовий уряд Альжиру з осідком у сусідній Тунісії, підписав з французьким урядом 18-го березня цього року мировий договір. На його підставі саме 1-го липня ц. р. переведено згаданий плебісцит, що його вислід згори передбачено: за державну самостійність, але в дальшій тісній співпраці з Францією. Альжирські араби виявили в цій боротьбі велику солідарність і дисципліну, особливо в кривавому періоді сліпого терору, саботажів і підпалів, ведених французькими екстремістами з Таємної Військової Організації, яка вбивствами та реалізуванням гасла „спаленої землі" хотіла добитися зірвання згаданого договору з березня ц. р. Альжирське населення в масі послухало розумного заклику згаданого тимчасового уряду — не піддатися провокаціям, терпіти і чекати 1-го липня, як дня остаточної розв'язки проблеми в користь мусульман. Але виявилось, що день 1-го липня тієї розв'язки не приніс. Як у Конґо, так і в Альжирі, між учорашніми спільниками у визвольній боротьбі виявились такі розбіжності поглядів на майбутній устрій в самостійному Альжирі, що в його тимчасовому уряді настав розкол. Радикальний віце - прем'єр, який має марку героя завдяки своєму понад п'ятирічному перебуванню у французькій в'язниці, закликає „продовжувати революцію", що мало б проявитися у націоналізації промислу та закладів громадського користування і в ревізії договору з Францією — у некористь цієї останньої. Поміркований крило стоїть за прем'єром, хоч він теж націоналіст і теж радше лівого напрямку, як правого. Годі міркувати, по чиїй стороні повстанська армія визволення, чи пак її більшість, бо напевне одна й друга група мають своїх прихильників серед військовиків. Уряд усунув шефа штабу і двох високих старшин, підозріваючи, що вони хочуть вчинити переворот у користь радикального крила партії, але військо не хоче того усунення респектувати. Тим часом головні міста Альжиру вкриті згарищами спалених французькими терористами домів і все життя в країні розхитане раптовим виїздом 300.000 французів.

Легше здобути державу, як її зберігти — це стара політична правда, що її перевірила на собі й Україна. Надзвичайно трудно переставитись революціонерам, які роками поборювали леґалізм і валили суспільний лад, — на рейки леґалізму і дисципліни.. Зміна психіки й всього духового наставлення вимагає куди довшого часу, як голосування за державність в плебісциті та парада з нагоди перемоги. Надзвичайно трудно перетворити вчорашніх партизанських старшин у здисциплінований понадпартійний старшинський корпус, а рядових партизанів — у вояків мирного часу. Вони не звикли брати під увагу такі „дрібнички", як державний бюджет, як крайова економіка, як взаємини не тільки з тими країнами, що крадькома постачали їм гроші і зброю, але й з тими, з якими треба жити в згоді і користати з їхньої культурної та економічної допомоги. Африканські держави є ще великим клопотом для світу. В Об'єднаних Націях вони становлять разом з азійськими країнами могутній 52-членний бльок, який страшенно утруднює всякі конструктивні рішення, що не стосуються їх безпосередньо. Вони не знають і не розуміють поза - африканських проблем, переплутують поняття нації і раси, зокрема не визнають, що західньоевропейський колоніялізм 19-го сторіччя вже помер, але живе і розпаношується совєтський колоніялізм XX сторіччя. Однак, це зрозуміння мусить прийти. Коли остаточно замовкне крик про колоніялізм Британії, Франції, Голляндії, Бельгії, Еспанії і Португалії - щораз голосніше залунають голоси проти колоніяльної імперії — СССР.

Антін Рудницький

ВІДХОДЯТЬ У ВІЧНІСТЬ БУДІВНИЧІ НАШОЇ МУЗИКИ

У 1960-му році — Пилип Козицький; у 1961-му — Микола Фоменко. А тепер, в цьому 1962-му році — Михайло Вериківський. Відходять у вічність композитори, з яких кожний своїми творами вмурував більшу чи меншу цеглину у великий храм української музики; творці, яким серед усіх інших представників українського мистецтва, в першу чергу належиться пошана, вдячність і почесне місце в історії розвитку нашої культури, бо вони — перша ґенерація музичних професіоналів, діяльних в усіх ділянках музичної творчости, ґенерація, що вивела нашу музику на шлях, яким іде розвиток музики усіх інших культурних народів світу.

Два роки тому вістка про смерть Пилипа Козицького пригадала мені стільки подробиць, з'язаних з ним з років моєї праці в Харкові й Києві наприкінці 20-их і на початку 30-их років (див. „Свобода" з 6-го липня 1960 р.). Подібно й тепер, новинка про недавню смерть Михайла Вериківського так яскраво пригадує роки нашої з ним співпраці в Державному Оперовому Театрі в Харкові від 1928-го до 1930-го року.

У другому році, чи пак театральному сезоні моєї праці в Харківській Опері, Вериківського запрошено як одного з диригентів — було нас п'ять — на місце, звільнене Ставровським. Майже одночасно із першим знайомством з ним пригадую першу зустріч з Ревуцьким і Лятошинським, які приїхали до Харкова на музичний з'їзд у зв'язку з закінченням першого всеукраїнського композиторського конкурсу (на якому, до речі, вони обидва одержали дві перші нагороди). Спільна світлина з ними обома, Вериківським та Козицьким, яку ми робили в фотографічному ательє, так живо пригадує цю зустріч, начебто й не минуло від того часу 34 років, начебто й не було фактом, що двох членів цієї групи вже нема між живими.

Яка, справді, „історична" група: Ревуцький, Лятошинський, Козицький, Вериківський — тогочасні корифеї української музики, бо всі без винятку ті, що опісля опинилися поруч них в першому ряді — Мейтус, Данилевич, Тіц, Штогаренко, Фоменко, Жуковський і ін. — всі вони тоді були ще тільки учнями.

Коли згадую щоденну співпрацю з Вериківським, то згадую її як найбільш гармонійну й спокійну, без будь-яких непорозумінь чи турбот. А в обставинах театрального життя, в яких нерви постійно напружені, в театрі, де завжди повно інтриґ і криз, в таких обставинах дружня співпраця — рідкість! Та з Михайлом Івановичем інакшою вона не могла й бути: спокійної — може аж надто спокійної! — тихої, м'якої вдачі, вперше чергу зайнятий своєю творчістю, з оперового театру він старався щезати зразу ж після закінчення проби чи вистави.

Як диригент Вериківський був таким же спокійним і зрівноваженим, без виявів темпераменту чи драматичного нерву, як в музичній передачі твору, так навіть і в зовнішній техніці диригування. Тому найкраще він себе почував в оперовому репертуарі, який не вимагав ані стихійної динаміки, ані драматичної пристрасти. І тому такі опери, як Вахнянина „Купало", прем'єру якої доручено Вериківському (з Марією Литвиненко - Вольгемут і Михайлом Голинським в головних ролях), чи Чайковського „Евген Онєґін", під керівництвом Вериківського звучали прегарно.

Ці характеристичні риси вдачі Вериківського, музичної, виконавчої й особистої, були, очевидно, й причиною, чому він ніколи не диригував симфонічною музикою, яка вимагає від диригента особливої напруги й особливої індивідуальности.

Основною ділянкою праці Вериківського була музична творчість. Писав він чимало і досить швидко. Частина його творчого доробку це опери й балети. Музики абсолютної чи у варіяційних формах, як і музики поліфонічного, конт-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Вісті з УККА

• Тиждень Поневолених Націй між 15 і 21 липня цього року заповідається добре. На 15-го липня заповіджене маніфестаційне відзначення Тижня Поневолених Націй у Шикаґо, а на 17-го липня в Ню Йорку, тобто в двох найбільших осередках скупчення українців. В одному і в другому випадку ініціятиву проведення цих визначень перебрали посадники обох міст.

• У святі відзначення 50-ліття створення греко-католицького Єпископату у Вінніпеґу (Канада) взяв участь від Українського Конґресового Комітету Америки д-р Антін Жуковський з Норт Дакоти, член Ширшої Ради УККА і голова Відділу УККА для Норт Дакоти.

• На 13-ій Конвенції Союзу Українок Америки у Філядельфії промовляв голова УККА проф. Лев Добрянський, вітаючи при цій нагоді від УККА учасниць і учасників Конвенції.

• До всіх Відділів УККА й організацій, членів УККА, розіслано обіжний лист ч. 47 із закликом приспішити висилку зібраних для УККА фондів до кінця червня цього року, бо з останнім днем червня замикається діловий 1961-ий рік.

• У зв'язку із заповідженою на 12, 13 і 14 жовтня цього року 8-ою Конвенцією УККА, розпочато висилку реєстраційних карток до всіх Відділів і Організацій, членів УККА, разом із зразками повновластей для її делеґатів на 8-ий Конґрес. Організаціям, що не вплатили ще приписаних статутом вкладок, пригадується їх обов'язок всі залеглості до УККА вирівняти, бо без такого вирівняння вони не матимуть права брати участи в Конґресі. Кожна організація і кожний її делеґат мусять мати вирівняні всі вплати за останні три роки.

• Минулого тижня розіслано до всіх Відділів і Центральних Організацій, членів УККА, окремого обіжного листа з інструкціями та відповідним матеріялом для відзначення Тижня Поневолених Народів в українській та англійській мовах разом із брошурою Роберта М. Рамзея п. н. „Прапори Поневолених Народів".

• До Централі УККА напливло багато копій листів, висланих Відділами УККА й організаціями до конґресмена Г. М. Смита, голови відповідної комісії, з проханням приспішити прийняття резолюції конґресмена Флода про покликання до життя спеціяльного Комітету для Поневолених Націй у Конґресі.

• Передову статтю „Українського Квартальника" п. н. „Листи п. Раска в справі заснування окремого Комітету для Поневолених Націй у Палаті Репрезентантів" конґресмен Дервінські влучив до конґресового рекорду з відповідними коментарями від себе.

• 24-го червня ц. р. панове І. Білинський, секретар УККА, В. Душник, редактор англомовних видань УККА, виступали на зборах протесту проти вбивників Ст. Бандери й д-ра Л. Ребета у Клівленді. Ці збори влаштували Організації Визвольного Фронту під проводом д-ра Зенона Винницького.

• 1-го липня ц. р. відбулись у місті Бісмарк, Норт Дакота, збори членів Відділу УККА під проводом його голови, д-ра Антона Жуковського. На цих зборах багато уваги присвячено справі посилення жертвенности до Українського Народного Фонду.

• 30-го червня ц. р. відбулося в Мілвокі відзначення 10-ліття праці сотника Миколи Гречила, українського ветерана і патріота. На святі промовляв представник Централі УККА проф. д-р Роман Смаль - Стоцький.

• При цій нагоді Канцелярія УККА подає до відома всіх Відділів, Організацій та платників до УНФонду, що скринька P.O. Box 721, Church Street Annex, New York 7, N. Y. — скасована. Нова поштова скринька УККА має тепер таку назву: UCCA P.O. Box 117 Old Chelsea Station 117 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Василь Ємець

МІЙ ПЕРШИЙ ПУБЛІЧНИЙ ВИСТУП З БАНДУРОЮ

(1)

„Якби я була московським генерал-губернатором, я зібрала б усі бандури докупи й наказала б їх спалити".
Олена Пчілка

1.

Охтирка. Старе полкове місто Слобідського Козацтва. Хоч з усіх інших козацтв України Слобідське Козацтво було скасоване Москвою першим, але спомини про козацькі часи не зникали з пам'яті козацьких нащадків і по-різному нагадували за себе аж до революції 1917 року.

На одинадцять церков цього міста було кілька старих дерев'яних, побудованих у козацькому стилі. Нагадували вони за себе й чудовим парубоцьким співом старих козацьких пісень (слова „український" тоді ще не вживалось, і часом воно покривалося словом „козацький"), що по передмістях Охтирки, особливо напровесні, повертали те місто в чарівну співочу симфонію, яка до самої півночі то притишено, то гомінкою луною розлягалася по садках. Ой, ті садки! Вони були, либонь, біля кожної хати... Коли влітку дивитись із найвищої дзвіниці, то хіба лиш церкви нагадували, що це було місто, а не величезний гай.

Козацькі традиції нагадували ще високі чорні та сиві смушкові шапки, одяг парубоцтва, що ще не віддало за піджаки: широкі червоні череси, якими воно підперезувалось, особливо в неділі та свята, витягаючи їх із старожитних скринь своїх прадідів. А про дівоцтво нема що й згадувати: воно пильно додержувалося свого одягу з давніх часів.

Та Охтирка чи не найбільш нагадувала про козацькі часи тим, що й далі була як колишнє полкове місто, поділена на десять сотень. Певна річ, що територіяльні розмежування тих сотень давно зникли, бо місто зросло і вшир і вздовж, мало багато вулиць і під час моїх гімназійних студій начислювало понад 35 000 мешканців.

Певно, кожна вулиця мала свою назву, але назвами тих вулиць здебільшого користувалась змосковлена верхівка міста та листоноші. Ось, наприклад, у якійсь частині міста парубки побились через дівчат, але нікому й на думку не спадало казати, що те сталося на тій чи іншій вулиці. У тім випадку звичайно казали, що ось, мовляв, на сьомій чи якій там іншій сотні була вночі бійка.

Козацький розподіл міста на сотні ще більше нагадував за себе під час пожеж. Звичайно, як траплялась пожежа, то з найвищої дзвіниці, що стояла окремо біля старої мурованої церкви св. Успіння — били в дзвін на сполох. І коли пролунали перші удари, навіть і найбільш змосковлений мешканець Охтирки питав: „На котрій сотні горить?"

Ця стара козацька традиція розподілу на сотні зберігалась, либонь, навіть і за теперішньої московської червоної займанщини. Про це, принаймні, у своїх творах („Сад Гетсиманський" та „Буйний вітер") згадує Іван Багряний.

Мала Охтирка і старий, із грубезними мурами Свято-Троїцький монастир збудований за козацьких часів. Він височів у чудовій гір'яній царині нездалека міста, з трьох боків якого обтікала мальовнича річка Ворскло, що її береги вкриті старим лісом. У цім монастирі була дорогоцінна пам'ятка з гетьмансько-козацьких часів — євангелія, подарована гетьманом Іваном Мазепою.

Але поза цими прикметами козацького минулого Охтирка була й деяким обмосковлюючим осередком. Мала хлоп'ячу й дівочу гімназії. У хлоп'ячій гімназії, за винятком якої пари десятків москвинів і жидів, було до чотирьох соток українців, що, здебільшого, походили зі слобідського козацтва, а в меншій мірі — з козаків полтавського козацтва (існувало як окремий козацький стан до революції 1917 року), а саме з повітів Зіньківського та Гадяцького, тобто з колишніх полкових міст, де тоді ще гімназій не було.

Але більшість учнів гімназії, де я навчався, хоч і була подекуди свідома свого козацького походження, української національної свідомости, в теперішньому розумінні, за дуже маленьким винятком — не мала. То й не дивота, що наш потайний український гімназійний гурток, на яких чотири сотки гімназійників, мав лише яку десятку членів, які проміж себе стало вживали української мови. Але душею всенька гімназія, включно з переважаючою більшістю навчителів, що також походили з козацького роду — була вразлива на українську пісню не менше від так званих „свідомих українців", що видавали в Києві щоденник „Раду", який мав усього щось три тисячки передплатників.

Особливо ж були всі вразливі на співи сліпих кобзарів — тодішніх одиноких носіїв гетьмансько - козацької минувшини, про яку вони співали в самій народній гущі по ярмарках та базарах, чи мандруючи від хати до хати. Слухаючи їх, навіть і найбільш змосковленому козацькому нащадкові замрячувались очі й бодай хвилево випарювався московський духовий туман. Це й зрозуміло, бо духовість не все зникає зі зникненням мови поколінь.

Не дивота, що в час революції 1905 року, нараз, на гімназійних концертах в Охтирській гімназії залунали українські козацькі пісні й вірші, зокрема ж вірші співця й пророка гетьмансько - козацького минулого й майбутнього України — її духового велетня, Тараса Шевченка. На спільних виступах хлоп'ячої й дівочої гімназії, не лише зі сцени, але й на залі замиготіли українські дівочі строї, вінки зі стрічками, ба навіть козацькі чинарки та жупани[1]. А в гімназійній, так званій фундаментальній книгозбірні створився український відділ. А як вивершення того всього у гімназії постав Український Гімназійний Гурток, до якого пристали свідоміші дівчата з місцевої дівочої гімназії і так всі разом, з юнацьким запалом, почали вчитись української літературної мови, історії України й української літератури. Роблено доповіді, реферати.

[1] За теперішньої нової еміґрації, наші національні строї, з надзвичайної краси яких був би гордий кожний культурний і шануючий себе чужинець — усе рідше доводиться бачити. Вже майже зникли дівочі барвисті чобітки, вже рідко де здибаєш мальовничу плахту чи вінки зі стрічками. Плахти все більше заступають довгою чорною спідницею, що трохи не волочиться по підлозі. Покищо не поскидали вишиваних сорочок і з того роду українським жіночим одягом репрезентують якусь костюмерну покруч паризького з миргородським...

Уже по наших хорах все більше зникає й український чоловічий національний одяг. А де ще він практикується, то чомусь його обмежили до шароварів та вишитої сорочки. І в такім вигляді виступають по різних наших святах, хоч бува найтемніший та найбідніший наш селянин, коли йшов до церкви, у гостину чи на яке свято, то не йшов лише у штанах і сорочці, а ще й одягав чинарку чи який інший одяг. Ці-ці неслави допускаються вже навіть і бандуристи та сольові співаки, хоч останні мали б виступати, коли вже не в козацьких жупанах, то в загально европейському одязі, а не в сорочках.

ВІДХОДЯТЬ У ВІЧНІСТЬ БУДІВНИЧІ НАШОЇ МУЗИКИ

(Продовження зі стор. 2-ої)

рапунктового характеру, в нього майже зовсім нема.

Серед згаданих вище почесних чолових представників української музики, як і серед композиторів черговоі генерації, Вериківський був найбільш „правим", найбільш консервативним. Його творчості цілком професійній як знанням, так і технікою, бракувало одної риси: індивідуальности й оригінальности. Риси, яка понад усі інші рішає про ролю і вагу творчости даного композитора і про його значення та вплив на чергове покоління музик.

***

Згадка про Миколу Олексійовича Фоменка приходить з великим запізненням — та вона не менш щира, сумна й болюча.

Коли на його похороні в Савт Бавнд Бруку я підійшов до його дружини, чи пак вдови, Ізабели, перші її слова були: „Чи пригадуєте, як Микола Олексійович при останній зустручі з вами в Літературно - Мистецькому Клюбі сказав: не забудьте про некролог і про мене?..." Це — в зв'язку з посмертними згадками, які я написав про пок. Романа Савицького і Пилипа Козицького.

Отже й виконую цей сумний обов'язок, щиро бажаючи, щоб цього мені не треба було робити ані в цьому випадку, ані взагалі — але щоб можна було знову повітати у нас вдома Миколу й Ізабелу Фоменків, як попередніми роками, і знову спільно вибратися на море, ось тут в найближчому сусідстві, як попередніми роками. Щоб можна було...

Пишучи про Вериківського, згадую, що в тому часі я вперше зустрівся з прізвищем Фоменка: на афіші концерту молодих українських композиторів, який влаштовувала оркестра харківської радіостації, під дириґуванням Якова Розенштейна. Пригадую, що афіша подавали твори Нахабіна, Тіца, Борисова і Фоменка, тоді учнів харківського Музично - Драматичного Інституту, які мали виконуватися вперше. Пригадую розчарування, коли я не міг піти на цей концерт, змушений власне у той вечір дириґувати в оперовому театрі. Дивним збігом обставин з Фоменком у Харкові ми так і не зустрілися й не запізнались — дармащо я протягом трьох років вчив в тому самому Музично-Драматичному Інституті, де він тоді ще вчився, і знав майже всіх інших студентів - товаришів Фоменка з кляси композиції Богатирьова: Мейтуса, Коляду, цих, названих вище і ін. Та з Фоменком прийшлося зустрітися вперше щойно тут, в Америці.

Серед усіх українських музик, яких я зустрічав — а майже всіх їх я знав добре, а то й дуже добре — Микола Олексійович був, як людина, одним з найприємніших й наймиліших. Людина бистрого ума, з дотепом і, не дивлячись на журбу станом свого здоров'я і професійними чи особистими справами, людина погідної вдачі, з суто наддніпрянським розмахом, таким відмінним від дрібного провінціялізму й загумінковости, характеристичної для деяких моїх галицьких земляків - музик! Тому й розмова з ним завжди була жива й цікава — й коли виринали розбіжності думок на ту чи іншу музичну тему, то вони ніколи не набирали характеру особистого й не кінчилися „образами".

В сучасній українській музиці Микола Фоменко належав до її романтичної вітки консервативного напрямку. — Його творчість, в різних ділянках, була в основі ліричною, з суто українськими рисами — і власне твори в новому стилі, як його „Тече вода в синє море" чи „Зума", в яких він вповні використовував свій талант співучої мелодики, належали до його найкращих. Своєю творчою індивідуальністю він подібний до Барвінського з одного боку, Вериківського — з другого: як і вони, він ставив проблеми гармонії, ритміки й форми на другому пляні, на перший завжди висуваючи мелос і експресію. Тому в його творах — як і в цих двох інших композиторів — моменти великого драматичного напруження чи пристрасного патосу рідкі; коли ж вони бувають, то тільки, так би мовити, в перехідній формі, не розвинені до остаточних можливостей динамічної й виразової напруги.

В особі Миколи Фоменка українська сучасна музика втратила чи не останнього представника романтично-ліричного напрямку — і тому його передчасна смерть замкнула своєрідну добу. А його друзі втратили з його смертю щось, що не менше рідке, як видатний композитор: втратили рідку й прегарну людину.

Свято Вождів у Віллимантик, Конн.

Осередок Спілки Української Молоді Америки ім. С. Петлюри в Віллимантику кожного року відзначає „Свято Вождів". Це є самозрозумілим, бо патроном Осередку є сл. пам. С. Петлюра — Голова Української Народної Республіки і Головний Отаман Українських Військ, що замордований Шварцбартом з наказу Москви в Парижі.

Тому, що наша громада ремонтує цього року куплений Український Народний Дім, відзначення роковин відложено до Зелених Свят. Щоб свято відбулось імпозантно, для виповнення мистецької частини, управа нашого Осередку СУМА запросила мандолінову оркестру ЮСУМА з Бостону. Управа Осередку в Бостоні радо погодилась допомогти нашому Осередкові у влаштуванні свята. Свято почалось панахидою, яку відправив о. А. Назаревич, парох укаїнської католицької церкви в Віллимантик.

Хоч в день свята було дуже гарячо, українці взяли численну участь в святі. Офіційну частину почато американським національним гимном, який відіграла мандолінова оркестра ЮСУМА з Бостону під мистецьким керівництвом проф. Калиниченка. Тоді слово передано старшому громадянинові п. М. Яновичеві, який поділився із молоддю, як вшановувано в Україні борців за волю України в Зелені Свята. Юна сумівка Анна Дмитраш відкрила свято вступним словом англійською мовою.

Святочний реферат виголосив Василь Олійник. Він з'ясував боротьбу українського народу проти російських червоних і білих імперіялістів. Висловив віру, що боротьба, в якій впали Голова Української Народної Республіки і Головний Отаман Українських Військ С. Петлюра, творець і провідник Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів Є. Коновалець, творець і командир УПА ген. хор. Тарас Чупринка та голова ОУН С. Бандера, закінчиться виборенням Української Самостійної Соборної Держави.

До слова також прошено проф. Науменка. Змучений фізично московською каторгою, але сильний духом професор Науменко закликав сумівську молодь продовжувати боротьбу українського народу, в якій впали герої, котрих пам'ять вшановуємо.

Оркестра ЮСУМА відіграла пісні: Козаче; Сорок повстанців; Реве та стогне; Заплакали карії очі та ін. Всі пісні оркестри були на високому рівні. Гості нагороджували кожну точку бурхливими оплесками.

Із декламаціями виступили Ю-сумівки нашого Осередку: Майнич Христина, Дмитраш Анна, Гусак Ольга та Ардиковська Галина.

Свято закінчено співом українського національного гимну.

Іван Гулич

Михайло Черешньовський закінчує пам'ятник Борцям за Волю України

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ся думка: побудувати з цієї нагоди пам'ятник борцям за волю України. Всім українським борцям і героям — від часів сивої давнини, княжівської доби, аж по наші дні. За місце встановлення пам'ятника вибрано — у згоді з Головною Управою СУМА — сумівську Оселю біля Еленвіллу, де щороку таборує українська молодь, де виховується вона в патріотичному дусі, де відбуває свої з'їзди і здвиги.

Проєктування пам'ятника, виконання всіх його фігур узяв на себе Михайло Черешньовський.

Ініціятиву упівців негайно підтримали Організації Визвольного Фронту. Створено Комітет будови пам'ятника-монумента. На чолі Комітету стали: голова ГУ ООЧСУ мгр. Є. Лозинський і два його заступники — голова ГУ СУМА п. Фурда і голова Т-ва був. Вояків УПА п. М. Грицков'ян. Зорганізовано підкомісії, що в скоординованій праці розпочали реалізацію цього задуму.

З-поміж членства Організацій Визвольного Фронту, передусім з-поміж Т-ва був. Вояків УПА, знайшлися охотники-фахівці: будівничі, геодезисти, техніки, мулярі, землекопи, лісовики-фахівці від впорядкування площі, сіяння трави і садження дерев.

Архітект І. Заяць, кількаразово відзначений в Америці першими нагородами на архітектурних конкурсах, провів усі технічні обчислення, сплянував будівельний об'єкт і багато допоміг своїми цінними порадами та консультаціями. Поруч з Михайлом Черешньовським архітект Заяць є фактично співтворцем пам'ятника. Великий тягар узяв на себе п. М. Шашкевич, що веде загальний нагляд над будуванням монументу. Поважну працю виконує інж. Гончарів, що взяв на себе виготовити — за рисунком Петра Холодного — масивний тризуб з нержавіючої сталі.

Що ж являтиме собою цей пам'ятник, що його відкриватимуть урочисто на сумівській Оселі 22 липня на святі відзначення 20-річчя Української Повстанської Армії?

Пам'ятник стоятиме в центрі Оселі на природньому пагорбі. Властиво буде це не одноцілий пам'ятник, а комплекс мистецьких споруд, що складатиметься з п'ятьох частин. Центральна його частина — масивна кам'яна чотирикутна основа, що має символізувати Княжу добу. На цій основі, на фронтоні якої сяятиме напис „Слава Героям" в українській і англійській мовах, підноситиметься вгору контруктивна комбінація колон, що творитимуть три коліна-символи: Хмельниччини, Визвольних Змагань 1917-21 років і боротьби українського народу в рядах УПА в період другої світової війни і після неї. Завершуватиме цю споруду величезний тризуб на висоті 36 стіп від основи. З лівого й правого боку стоятимуть на кам'яних постаментах чотири погруддя розміром утроє більші від натурального — Симона Петлюри, Євгена Коновальця, Романа Шухевича - Чупринки і Степана Бандери. Всі вони впали в боротьбі з червоною Москвою і життям своїм та смертю символізують чотири періоди новітніх змагань української нації за самостійність і незалежність.

З пагорба, на якому стоятиме пам'ятник, обабіч вестимуть кам'яні сходи вниз на широку трибуну, що домінуватиме над площею, де відбуваються здвиги молоді, маніфестації та інші масові імпрези.

Увесь пагорб вже засіяно травою, і на тлі пам'ятника стоятимуть стрункі тополі, що творитиме в цілості мальовничий, імпозантний мистецький ансамбль. Вночі чотири рефлектори освітлюватимуть пам'ятник, вирізняючи в темряві ясну бронзовість його деталів. Здалеку бачитимуть його люди з дороги.

Колосальну працю викінчує талановитий скульптор Михайло Черешньовський у своїй маленькій робітні в Брукліні над прозаїчною Східньою рікою.

В. Давиденко

З посвячення пам'ятника на пам'ятник Т. Шевченкові

В дні 27 травня відбулось посвячення пам'ятника на могилі сл. п. Анд. Басараба, котрий попрощався навіки 6-го грудня 1961 р. По посвяченні родина Басараба запросила учасників на перекуску, яка відбулась в галі Української Православної Церкви. Під час перекуски не забули згадати про заслуги покійного Андрія, котрий за час свого трудящого життя багато праці поклав для добра української громади в місті Байоні. Покійний Андрій цікавився громадськими справами, не жаліючи ні труду, ні праці, ні пожертв на народні цілі.

Покійний був засновником українських церков, а найбільше праці доложив при набутті УНДому. Він був делеґатом на конвенціях УНСоюзу, та все ставав в обороні добра Братства, в якім був секретарем.

Коли проголошено, що буде поставлений пам'ятник Т. Шевченкові у Вашингтоні, то покійний зрадів цією вісткою. Почав збірку між членами Відділу, і мріяв, щоб в громаді зібрати якнайбільше пожертв. Але його мрії не здійснилися, бо передчасна смерть не дозволила докінчити те, про що мріяв.

— Спи, друже Андрію, вічним сном, а твої мрії здійсняться, — в таких словах згадували про заслуги покійного М. Белців, В. Савіцький, о. М. Земляченко і нижче підписаний. І на заклик М. Белцева зібрано дол. 107. Пожертви зложили: по дол. 10 — Н. Басараб, Ів. Басараб, Т. Чесновська; по дол. 5 — М. Басараб, Ів. Костик, М. Белців, А. Кривий, о. М. Земляченко, Ів. Лесняк, Ів. Довгань, Йос. Довгань, А. Рейтар; по дол. 3 — С. Хамдога, Т. Довгань; по дол. 2 — М. Росоловський, Т. Павлишин, М. Когут, Н. Мороз, В. Савіцький, М. Белців, К. Корело, М. Кебало; по дол. 1 — В. Турчин, П. Польова, Т. Гуль, К. Бойко, П. Макогон, Д. Лаба, Л. Тимчишин, М. Польовий, П. Пушкаренко, П. Циціля.

Ів. Довгань

юзу з-посеред батьків нашої дітвори.

Після закінчення святочної частини відбулася спільна перекуска, яка проходила в дружній атмосфері.

Завдяки наполегливій праці учителів, які радо жертвували свій вільний час і ідейно виконували свій національний обов'язок, наша Школа виховала вже десятки дітей в українському дусі, навчила їх читати й писати по українськи, чим ми можемо гордитися.

І. Н.

З НАШИХ БУДНІВ

ОСТАННІ ВАКАЦІЇ

Був такий романтичний вечір у Блакитних горах, як є сьогодні, як буде завтра чи може за рік, як дасть Біг діждатися ще одних вакацій. Місяць — старий гріховодник, ретельно виконував свою службу в догоду закоханим і новоженцям, пахли свіжоскошені трави, тріщали цвіркуни і світлячки — золотисті жевчики крутилися в купальному танку над сухим зрубом.

Все достоту було те саме в той літній, прекрасний вечір, з одним винятком, що тоді, рік тому, був ще живий Микола Бутович.

Ми вибрались відвідати мистця в його славній „Борщівці" — в хатці на курячій ніжці, — як говорив жартома покійний, серед соснового лісу. На піддашші, де він ночував, міцно пахло фарбою, живицею і суничником. Нагріте задня повітря п'янило, аж млоїло. Мистець присвічував нам кишеньковим ліхтариком і, як завжди, шуткував:

— Заходьте по черзі і хто менший, наперед. Високі хай згинаються вдвоє, а то голови пообщибають.

— Як ви вже довго на вакаціях, пане професоре? — спитала пані Наталя.

— На вакаціях? — засміявся щиро пан Микола. — Порядні люди мають вакації, а ми, малярі, робимо, як горні воли. В мене є така норма — дві картини щодня! Ось вам перше моє жниво...

Зі стін, з усіх закутків піддашшя торопів на нас дивний, казковий світ великого характерника і чародія — Миколи Бутовича. Відьми і чугайстри, русалки і лісовики, Вовкулака-звіздокрад, Той, що в скеді сидить і Те, що в траві пищить, Ярило на білому коні, Відьма на козі... Лісовий страх... Журило... Купайло...

Світ давніх предків, світ сивої давнини сплітався в зеленому маскараді з царством предивних з'яв, фантомів і чудовищ з народної демонології, і здавалося, що ось, в моменті, розсунуться стіни „бонґало" і з полотен та картонів вирвуться вичаровані генієм мистця русалки, відьми, лісовики, трав'яники та інші потерчата і все те відьомсько - вовкулацьке братство покотиться з піддашшя в ліс, на свої гортівські герці і плясання...

В тій хвилині хтось відкрутив у самоході радіо, і заржавіло заскреготав, мов тупим серпом по вусі різонув, джаз... Вмить зник увесь чар і вся романтика літньої ночі. Пан Микола вихилився через вікно і сказав добродушно:

— А заткайте, будь ласка, цю музику, бо мої чорти переляк аються.

Похилені вже плечі, загоріле на сонці обличчя, густі, високопіднесені брови, біла, відкрита на грудях сорочка... Розумний, добрий усміх, щирий стиск руки: „Ну, надобраніч. Дякую, що відвідали галерію „Де дідько добраніч каже".

Це було останнє його літо. Остання земська відпустка, перед вічною **Ікер**

Губернатори закликають Конгрес ухвалити поправку в справі молитви в школі

Гершi, Па. — Конференція Губернаторів в дні 3-го липня голосами всіх присутніх, крім нюйорського губернатора — Нелсона А. Рокефеллера, ухвалила резолюцію, в якій закликає Конгрес прийняти поправку ко Конституції, яка дозволяла б на спільні молитви в публічних школах. На кінцевім засіданні сесії губернатор Рокефеллер заявив, що він не брав участи в голосуванні тому, що, на його думку, цю справу треба грунтовно перестудіювати, поки візьметься за її вирішення. Губернатор - демократ Ферріс Брайснт і губернатор - республіканець Джан Г. Рід, які підтримували цю резолюцію, заявили, що вони не критикують рішення Найвищого Суду ЗДА, яке в декого викликало враження, що Найвищий Суд є проти віри в Бога. Щоб цю справу вияснити, треба б ухвалити поправку до Конституції про те, що в публічних школах можна молитися. Річна Конференція Губернаторів не могла знайти однозгідности в справі законопроєкту про охорону громадянських прав, і в цій проблемі не ухвалено жадної резолюції. Охорона громадянських прав викликала глибокі розходження між губернаторами, що ухвалювання будької резолюції могло грозити розбиттям цієї організації, що існує від 1907-го року і вирішує справу відносин між стейтами і федеральним урядом. Не прийнято вирішної резолюції в справі медичної опіки над старшими особами. Тільки 19 губернаторів підтримували той плян медичної опіки, який предложив уряд президента Кеннеді, а 14 голосів були проти. Для прийняття резолюції треба більшости двох трехіх голосів. До 1958-го року треба було згоди всіх присутніх, щоб резолюція була важна. Губернатори прийняли загальну резолюцію про те, що треба медичної опіки над старшими особами.

Конгрес вирішує торговельну програму перед податковим законопроєктом

Вашингтон. — Білий Дім погодився на те, щоб Конгрес наперед вирішив справу поновлестей Президентові зменшувати мито від імпортованих товарів, і аж після того Конгрес мав би взятися до вирішування податкової програми. Внаслідок цього відкладення праці над податковим проєктом уряд матиме час на те, щоб вирішити, чи треба буде в цьому році зменшувати прибуткові податки для скріплення економіки. Податкова програма уряду обіймає такі важливі проєкти: 1) стягати податок від прибутків від ощадностей і дивіденд зараз таки на місці, це значить в банках і в підприємствах; 2) дати податкові полегші тим бизнесменам, які роблять інвестиції в нові фабрики або нові машини; 3) збільшити податки від ощадностевих і позичкових товариств. Торговельний законопроєкт вже є ухвалений в Палаті, яка прийняла вже і податковий законопроєкт. Тепер Сенат вирішує в своїх комісіях обидва законопроєкти, і не знати, що з ними станеться, бо голова Сенатської Фінансової Комісії сен. Гаррі Ф. Бирд є проти пропозиції Торговельної Палати ЗДА, провідників робітництва і деяких членів Конгресу, щоб ще в цьому році зменшити прибуткові податки.

● В Еспанії засуджено на рік в'язниці американського бизнесмена Вільяма Басса, який зірвав портрет голови держави Франсиска Франка з таксівки. Американська амбасада робить заходи, щоб після відсидження частини кари — відіслано темпераментного і непогамованого бизнесмена до ЗДА. Арештовано теж двох американських студентів за „непристойну поведінку".

Зі спорту

Міжнародна Футбольна Ліга

Минулої неділі, 1 липня, та середи, 4 липня, відбулися ось такі гри другої групи Міжнародної Футбольної Ліги:

Вінер С.К., Австрія — М.Т.К., Мадярщина	3:1
Ельсборг, Швеція — Панатінайкос, Греція	3:3
Овієдо, Еспанія — Ельсборг, Швеція	2:2
Белененсес, Португалія — М.Т.К., Мадярщина	2:2

Ці висліди були настільки несподіваними, що тепер справді важко типувати котрусь із дружин на першуна другої групи. Мадяри завели двічі, австрійці показалися в другій половині зустрічі з мадярами якнайкраще, але чи буде це досить, щоб перемогти еспанців, невідомо. Еспанці заграли гарно проти шведів, але втратили в другій половині змагуна через контузію і мусіли боротися, щоб не програти змагань.

На наступну неділю відбудуться такі змагання М.Ф. Ліги: Ельфсборг, Швеція — М.Т.К., Мадярщина, о год. 2.30, Овієдо, Еспанія — Белененсес, Португалія, о год. 4.30, на грищі Трайборо Стадіону, на Рандалс Айленд, Н. Й.

● У додаткових парляментарних виборах в Японії перемогли консервативні з керівної Ліберально-демократичної партії. Вони здобули 69 мандатів до своїх попередніх 72; на 5 більше, як мали, і таким чином мають абсолютну більшість в обох палатах японського парляменту. Лівi соціялісти, найбільша опозиційна партія, які мали 36 мандатів, здобули 37.